



Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

## Identificació de l'assignatura

<b>Assignatura</b>	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies
<b>Crèdits</b>	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
<b>Grup</b>	Grup 1, 2S (Campus Extens)
<b>Període d'impartició</b>	Segon semestre
<b>Idioma d'impartició</b>	Català

## Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Alejandro Nicolás Miquel	18:00h	19:00h	Dimarts	22/09/2014	29/01/2015	BC0013
	12:00h	14:00h	Dimecres	03/02/2015	29/05/2015	bc013
Novajra <a href="mailto:a.miquel@uib.es">a.miquel@uib.es</a>	09:00h	10:00h	Dilluns	09/02/2015	29/05/2015	desp. BC0013
	12:00h	13:00h	Dimarts	10/02/2015	29/05/2015	BC013

## Contextualització

Aquesta és una assignatura de caràcter especialitzat.

Es centra en el coneixement de l'Antropologia Social i cultural i la seva aplicació en l'estudi i l'anàlisi de la societat.

Forma part de la matèria antropologia que, en aquest grau, complementa les reflexions de segon ordre pròpies de la filosofia amb els coneixements de les bases biològiques de l'home i les seves construccions socials, culturals, institucionals; sia materials sia simbòliques. Dita matèria es compon de les següents assignatures

-Antropologia, de segon semestre de segon curs, centrada en el coneixement de les teories evolucionistes, la filogènesi dels hominoideis, dels homínids, fins arribar a l'aparició de l'homo Sapiens;

-Antropologia de les societats contemporànies, aquesta, de segon semestre de tercer curs.

-Antropologia urbana i estudis de ciutadania, optativa, centrada en l'estudi dels espais urbans, de forma cronològica (les principals escoles d'estudis urbans) i sistemàtica (les característiques, les relacions les institucions i els universos simbòlics dels espais urbans) i en les diverses formes de definició i pràctica de la ciutadania.

Totes tres són assignatures òbviament diferents, però vinculades en una lògica conseqüencial.

Els objectius que l'assignatura pretén cobrir són:

- \* Conceptes i categories bàsiques de la teoria de l'antropologia dins el marc de les propostes teòriques i les reflexions filosòfiques; el canvis i les noves propostes.
- \* La seva aplicació a les relacions socials en el espais de la modernitat i les seves derivades
- \* -El concepte de temps espai i relacions socials i percebudes, respecte a les seves concrecions en la modernitat

Es tracta, en la mateixa mesura, d'obtenir i millorar la capacitat





Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

\* De presentació de texts oralment

\* D'elaboració de petits assajos relacionats amb els continguts de la matèria

Finalment

- Adquirir el rigor argumentatiu i crític aportat per l'antropologia en l'estudi de les realitats socials

## Requisits

El grau en filosofia de la UIB presenta un programa compacte i coordinat, dins el qual es distribueixen les matèries i les assignatures amb tres criteris: el de complexitat creixent, el de recorregut històric (les històries de la Filosofia en són un exemple evident) i de variabilitat sistemàtica (les diverses matèries que van des de la història de la filosofia, la filosofia pràctica - política i moral-, la filosofia de la ciència, la metafísica, l'estètica, la sociologia i l'antropologia). Doncs els requisits generals es defineixen per si mateixos en el pas de l'estudi prèviament pels cursos primer i segon.

## Recomanables

Al marge dels requisits que estableix el Reglament Acadèmic respecte a la permanència i al pas de curs en el Grau de Filosofia, és molt recomanable tenir un nivell mig de lectura en altres idiomes, així com haver cursat Antropologia i Teoria Social Contemporània.

## Competències

L'assignatura s'orienta a l'obtenció de les següents competències per part de l'alumnat. Aquestes han estat coordinades amb les de les altres matèries del grau i, de manera específica, amb les del tercer curs.

## Específiques

- \* C02.-Coneixement de les teories i les tècniques de la filosofia i les ciències socials en relació amb les qüestions pràctiques i aplicades, particularment en els àmbits de l'ètica, la vida política, les arts, la tecnociència..
- \* C06.-Habilitat en l'ús de les eines i conceptes filosòfics per a l'anàlisi i comprensió dels temes actuals.
- \* C08.- Disposició positiva per avaluar argumentacions oposades, formular i considerar les millors raons cap a la consecució de consensos.

## Genèriques

- \* C07.-Habilitat d'investigació i aprenentatge autònoms en l'àmbit de l'Antropologia.
- \* C13.-Capacitat de síntesi i d'anàlisi lògica.
- \* C17.-Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat i capacitat per a valorar el pes de les diverses tradicions culturals a la societat contemporània..





Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

## Bàsiques

\* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: [http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp\\_basiques/](http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/)

## Continguts

Els continguts de l'assignatura es distribueixen en tres blocs temàtics: un primer de reflexió general sobre la matèria, un segon centrat en l'estudi dels problemes centrals de l'espai i el treball i el tercer vinculat a les diverses accepcions del temps (història, religió, identitat)

Bloc I. L'antropologia com a ciència avui.

Tema 1: Des de les societats exòtiques i "primitives" a les complexes: la idea de contemporaneïtat

Tema 2: Modernitat i postmodernitat: la globalització.

Bloc II: L'espai i el treball a les societats contemporànies.

Tema 3: La cultura del treball: el paper del treball en les societats contemporànies.

Tema 4: Xarxes socials. Les migracions modernes.

Tema 5: Imatge, percepció i realitats: el turisme.

Bloc III: El temps i la ideologia.

Tema 6: Nacionalismes i etnicitat.

Tema 7: Les religions com relacions socials i polítiques.

Tema 8: Identitat, identificació i reconeixement.

## Continguts temàtics

Bloc 1. L'antropologia com a ciència avui

Tema 1. Des de les societats exòtiques i "primitives" a les complexes: la idea de contemporaneïtat  
Descripció i anàlisi històrica del paper de l'antropologia com a disciplina. L'antropologia i els diversos tipus de societats: realitats o construccions ideològiques?

La contemporaneïtat temporal, relacional i estatutària. La negació del concepte de primitivitat com a construcció descriptiva i com a construcció moral.

Tema 2. Modernitat i postmodernitat. La globalització.

Repàs dels conceptes històrics i relacionats de modernitat i postmodernitat. Acepcions, funcions i abast de la globalització. Algunes propostes teòriques.

Bloc II. L'espai i el treball en les societats contemporànies

Tema 3. La cultura del treball: el paper del treball en es societats contemporànies

Variacions en la història occidental del treball i en la concepció del treball a diverses societats. Centralitat o paper perifèric del treball en les societats actuals.

Tema 4. Xarxes socials. Les migracions humanes

Moviments poblacionals i canvis relacionals i institucionals. Importància de les migracions en les relacions socials contemporànies.

Tema 5. Imatge, percepció i realitats: el turisme.





Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

El turisme des de la perspectiva dels espais turístics i des de la dels emissors. Relacions natiu-turista-immigrant. La qüestió de la imatge turística i la construcció social de la vida quotidiana.

### Bloc III. El temps i la ideologia

#### Tema 6. Nacionalismes i etnicitat

La nació: comunitat imaginada? Nacionalisme i etnicitat: diferències i elements comuns.

#### Tema 7. Les religions com a relacions socials i polítiques.

Universalitat o relativitat de les religions. Modernitat i pèrdua de pes de les religions. Religions i política: dimensions socials, polítiques, econòmiques i ideològiques de les religions.

#### Tema 8. Identitat, identificació i reconeixement.

La identitat com a problemàtica social nova. Nivells i formes d'identitat. Els problemes de reconeixement: la ètnia, el gènere, la classe. Ciutadania i reconeixement comunitari.

(Aquest tema es desenvoluparà només amb les lectures en format seminari-exposicions)

## Metodologia docent

### Classes magistrals presencials

Cada bloc i cada tema seran presentats pel professor, de forma presencial, en sessions magistrals. L'eina electrònica Campus Extens estarà activada i s'hi inclouran els materials relacionats amb cada tema: algunes lectures (altres estaran a disposició de l'alumnat en copisteria); links; resums i power-points que seran introduïts immediatament després de la conclusió de cada tema. Aquestes classes es duran a terme en Grup Gran.

La bibliografia essencial conté els materials necessaris per al seguiment de la matèria i la seva complementació

**Lectura, presentació i discussió de texts.** Cada tema estarà acompanyat d'unes lectures obligatòries, a disposició de l'alumnat abans de l'inici de les classes, relacionades amb la matèria continguda en el tema en qüestió.

La lectura serà obligatòria per a tota la classe

*Presentació:* al principi del curs es presentarà un llistat de lectures i un calendari de presentacions on s'hauran d'inscriure tots els alumnes (la inscripció es durà a terme mitjançant el Campus Extens). Tot l'alumnat haurà de fer, al manco, una presentació oral a una de les sessions.

Com que cada sessió de presentació de lectures i discussió estarà composta de tres o més lectures, les persones inscrites podran triar per dos mètodes de presentació:

- Conjunta, utilitzant les lectures com a materials de preparació comuna de la sessió, distribuïda entre els comunicants. Aquesta sessió es prepararà en petits grups prèviament.
- Individualitzada, presentant cadascú una lectura, però igualment de forma coordinada. També es prepararà, doncs, en grup petit.

*Discussió.* Després de cada presentació es produirà la discussió de tota la classe sobre el tema. Grup Gran. La discussió continuarà en Campus Extens en el corresponent fòrum

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

## Volum de treball

El corresponent a un bon rendiment de l'alumne

## Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes de presentació dels temes	Grup gran (G)	Coneixement dels continguts i de les línies centrals de cad bloc i de cada tema. Lliçó magistral.	25
Seminaris i tallers	Presentació oral de les lectures per part de l'alumnat i discussió	Grup mitjà (M)	Discussió sobre exemples pràctics i teòrics relacionats amb el tema d'estudi des de diversos autors i perspectives.	30
Tutories ECTS	dos assajos breus individuals.	Grup petit (P)	<p>Correcció i seguiment en tutories presencials i virtuals. Després de la finalització del bloc II i del III es presentaran sengles assajos que, a més a més de la bibliografia, les lectures i els continguts de les explicacions de cada bloc, tindran presents les explicacions i els materials introductoris del bloc I.</p> <p>No superaran les 5000 paraules (10 fols, aproximadament), s'ajustaran als consells de redacció incorporats al Campus Extens, i es penjaran al l'espai corresponent del Campus Extens, pitjant el botó "esborrany" de manera que puguin ser corregits en un màxim de dues tongades.</p> <p>S'establiran terminis ajustats de primer lliurament, correccions i lliurament definitiu per a cada treball.</p> <p>Si es superen els dos treballs, no és necessari presentar-se a l'examen final. Si es supera només un, caldrà presentar-se a la part de l'examen no superada.</p>	2
Tutories ECTS	Tutories individuals de suport a la preparació dels texts i en l'elaboració dels treballs.	Grup petit (P)	Ajudar a coordinar les presentacions orals. Vincular la bibliografia, les explicacions i els debats amb els treballs presentats.	2
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Examen final per a qui no hagi superat un o els dos treballs exigits. L'examen, docs, tindrà el mateix pes dels assajos: aprovar l'examen no implica aprovar l'assignatura si, estant a l'itinerari A, no s'han fet presentacions orals ni s'ha participat en les discussion presencials i virtuals. Obligatori per a l'itinerari B, però tenint present que el pes és del 50%, per a la qual cosa s'hauran de fer les altres proves assenyalades on correspón..	1

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.



Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

## Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	assajos	<p>Després de la finalització del bloc II i del III es presentaran sengles assajos que, a més a més de la bibliografia, les lectures i els continguts de les explicacions de cada bloc, tindran presents les explicacions i els materials introductoris del bloc I.</p> <p>No superaran les 5000 paraules (10 fols, aproximadament), s'ajustaran als consells de redacció incorporats al Campus Extens, i es penjaran al l'espai corresponent del Campus Extens, pitjant el botó "esborrany" de manera que puguin ser corregits en un màxim de dues tongades.</p> <p>S'establiran terminis ajustats de primer lliurament, correccions i lliurament definitiu per a cada treball.</p> <p>Si es superen els dos treballs, no és necessari presentar-se a l'examen final. Si es supera només un, caldrà presentar-se a la part de l'examen no superada.</p>	70
Estudi i treball autònom individual	Estudi del material bibliogràfic.	Tothom, incloses les persones que seguiran l'itinerari B, hauran de llegir la totalitat de les lectures per participar als debats, per realitzar els treballs i per respondre a l'examen, si calgués	10
Estudi i treball autònom en grup	estudi del material de la bibliografia i les lectures	Lectura i organització de les sessions per part dels/de les oradors/es inscrits/tes	10

## Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

## Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació inclourà les mtjanes ponderades dels treball (70%), La nota de l'exposició (30%) O, en el cas de l'itinerari B -o presencials que no hagin fet o superat els terballs-, en l'examen, el 50% i el contracte d'aprenentatge l'altre 50%.

La ponderació es vincularà a la participació en els debats i les intervencions a classe.





Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

### Classes de presentació dels temes

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació ( <b>recuperable</b> )
Descripció	Coneixement dels continguts i de les línies centrals de cad bloc i de cada tema. Lliçó magistral.
Criteris d'avaluació	Coneixement dels continguts, de les bibliografies i la seva correcta correlació.

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

### Presentació oral de les lectures per part de l'alumnat i discussió

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Proves orals ( <b>no recuperable</b> )
Descripció	Discussió sobre exemples pràctics i teòrics relacionats amb el tema d'estudi des de diversos autors i perspectives.
Criteris d'avaluació	Capacitat de resolució i argumentació de problemes, disposició al diàleg i treball en equip. Aprenentatge basat en problemes

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

### dos assajos breus individuals.

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Treballs i projectes ( <b>recuperable</b> )
Descripció	Correcció i seguiment en tutories presencials i virtuals. Després de la finalització del bloc II i del III es presentaran sengles assajos que, a més a més de la bibliografia, les lectures i els continguts de les explicacions de cada bloc, tindran presents les explicacions i els materials introductoris del bloc I. No superaran les 5000 paraules (10 fols, aproximadament), s'ajustaran als consells de redacció incorporats al Campus Extens, i es penjaran al l'espai corresponent del Campus Extens, pitjant el botó "esborrany" de manera que puguin ser corregits en un màxim de dues tongades. S'establiran terminis ajustats de primer lliurament, correccions i lliurament definitiu per a cada treball. Si es superen els dos treballs, no és necessari presentar-se a l'examen final. Si es supera només un, caldrà presentar-se a la part de l'examen no superada.
Criteris d'avaluació	Capacitat d'exposició escrit, ús de les bibliografies, capacitat d'elaboració argumentada i amb criteris crítics. Capacitat de síntesi.

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

### Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament ( <b>no recuperable</b> )
Descripció	Examen final per a qui no hagi superat un o els dos treballs exigits. L'examen, docns, tindrà el mateix pes dels assajos: aprovar l'examen no implica aprovar l'assignatura si, estant a l'itinerari A, no s'han fet presentacions orals ni s'ha participat en les discussions presencials i virtuals. Obligatori per a l'itinerari B,





Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

però tenint present que el pes és del 50%, per a la qual cosa s'hauran de fer les altres proves assenyalades on correspon.

Criteris d'avaluació Coneixement dels continguts. Capacitat de realització raonada i contextualitzada de comentari de texts.

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

### assajos

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes ( <b>recuperable</b> )
Descripció	Després de la finalització del bloc II i del III es presentaran sengles assajos que, a més a més de la bibliografia, les lectures i els continguts de les explicacions de cada bloc, tindran presents les explicacions i els materials introductoris del bloc I. No superaran les 5000 paraules (10 fols, aproximadament), s'ajustaran als consells de redacció incorporats al Campus Extens, i es penjaran al l'espai corresponent del Campus Extens, pitjant el botó "esborrany" de manera que puguin ser corregits en un màxim de dues tongades. S'establiran terminis ajustats de primer lliurament, correccions i lliurament definitiu per a cada treball. Si es superen els dos treballs, no és necessari presentar-se a l'examen final. Si es supera només un, caldrà presentar-se a la part de l'examen no superada.
Criteris d'avaluació	Després de la finalització del bloc II i del III es presentaran sengles assajos que, a més a més de la bibliografia, les lectures i els continguts de les explicacions de cada bloc, tindran presents les explicacions i els materials introductoris del bloc I.  No superaran les 5000 paraules (10 fols, aproximadament), s'ajustaran als consells de redacció incorporats al Campus Extens, i es penjaran al l'espai corresponent del Campus Extens, pitjant el botó "esborrany" de manera que puguin ser corregits en un màxim de dues tongades.  S'establiran terminis ajustats de primer lliurament, correccions i lliurament definitiu per a cada treball.  Capacitat d'exposició escrit, ús de les bibliografies, capacitat de elaboració argumentada i amb criteris crítics. Capacitat de síntesi.

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

### Estudi del material bibliogràfic.

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Tècniques d'observació ( <b>recuperable</b> )
Descripció	Tothom, incloses les persones que seguiran l'itinerari B, hauran de llegir la totalitat de les lectures per participar als debats, per realitzar els treballs i per respondre a l'examen, si calgués
Criteris d'avaluació	Capacitat i voluntat d'estudi. Correlació duns texts amb els altres i amb el tema de la matèria

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari B







Any acadèmic	2014-15
Assignatura	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

### estudi del material de la bibliografia i les lectures

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves orals ( <b>no recuperable</b> )
Descripció	Lectura i organització de les sessions per part dels/de les oradors/es inscrits/tes
Criteris d'avaluació	Capacitat de resolució i argumentació de problemes, disposició al diàleg i treball en equip. Aprenentatge basat en problemes

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari B

### Recursos, bibliografia i documentació complementària

Des del principi del curs s'aportaran les lectures vinculades a cada tema i que seran objecte de presentació i debat.

#### Bibliografia bàsica

García Canclini, N. (2006) *Diferentes, desiguales y desconectados. Mapas de la interculturalidad*, Gedisa, Barcelona.

Lisón Tolosana, C. (ed.) (2008) *Introducción a la antropología social y cultural. Teoría, método y práctica*, Akal, Madrid. (particularment capítols II, IV, VIII, XVII i XVIII, )

Harris, M. (2000) *Teorías sobre la cultura en la era postmoderna*, Crítica, Barcelona.

Llobera, J.R. (1999) *Manual d'antropologia social*, Àgora-Universitat Oberta, Barcelona.

Miquel, A. (2004) *La trastienda de lo óbvio: para qué sirve la antropología en los tiempos modernos*, Lalucerna, Palma de Mallorca.

#### Bibliografia complementària

Gellner, E. ("1983" 2003) *Naciones y nacionalismo*. Alianza Universidad, Madrid.

Llobera, J.R. (1996) *El dios de la modernidad*, Anagrama, Barcelona.

Miquel, A. (2002) "La cultura del trabajo: dimensiones comparativas" en Lacalle, D (ed) *Sobre la democracia económica. Los modelos organizativos y el papel del trabajo*, El Viejo Topo, Barcelona

Reynoso, C (comp) (1998) *El surgimiento de la antropología postmoderna*, Gedisa, Barcelona.

Riutort, B (ed) (2007) *Indagaciones sobre la ciudadanía. Transformaciones en a era global*, Icaria, Barcelona.

Zanfrini, L. (2007) *La convivencia interétnica*, Alianza Editorial, Madrid.

#### Altres recursos

Abans del començament del curs les lectures de debat i els materials complementaris seràn a disposició de l'alumnat, bé a copisteria, be al Campus Extens.

